

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, ЮЛИ 2023 ГОДИНА

Общият показател на доверие на потребителите през юли 2023 г. се увеличава с 3.2 пункта спрямо априлското си равнище (от -28.7% на -25.5%), което се дължи изцяло на повишеното доверие сред градското население (фиг. 1 от приложението).

Общата оценка на потребителите за развитието на икономическата ситуация в страната през последните дванадесет месеца бележи леко подобрене, в резултат на което балансовият показател се покачва с 3.9 пункта (от -63.4 на -59.5) (фиг. 2 от приложението). Очакванията на живеещите в градовете остават благоприятни за разлика от населението в селата, което е малко по-песимистично настроено в сравнение с предходното наблюдение (фиг. 3 от приложението).

Оценките на потребителите за финансовото състояние на техните домакинства през последните дванадесет месеца, както и очакванията им за следващите дванадесет месеца, са по-позитивни спрямо три месеца по-рано (фиг. 4 и 5 от приложението).

Потребителите продължават да смятат, че през последните дванадесет месеца има покачване на потребителските цени, но с по-слабо темпо в сравнение с оценките, регистрирани през април. Същевременно и инфлационните им очаквания за следващите дванадесет месеца са по-слабо изразени (фиг. 6 от приложението).

По отношение на безработицата в страната през следващите дванадесет месеца прогнозите се изместват към по-умерените мнения (понижение на балансовия показател с 1.3 пункта от 14.7 на 13.4) (фиг. 7 от приложението).

Настоящата икономическа ситуация в страната продължава да се оценява от по-голяма част от потребителите като неблагоприятна за спестяване, а и очакванията им относно възможността да спестяват през следващите дванадесет месеца се влошават.

Последната анкета отчита лек спад на общата оценка на настоящата ситуация да се правят разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба¹, като и намеренията на потребителите да извършват такива разходи през следващите дванадесет месеца са по-резервирани.

---

¹ При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.

Методологични бележки

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 18 и повече години.

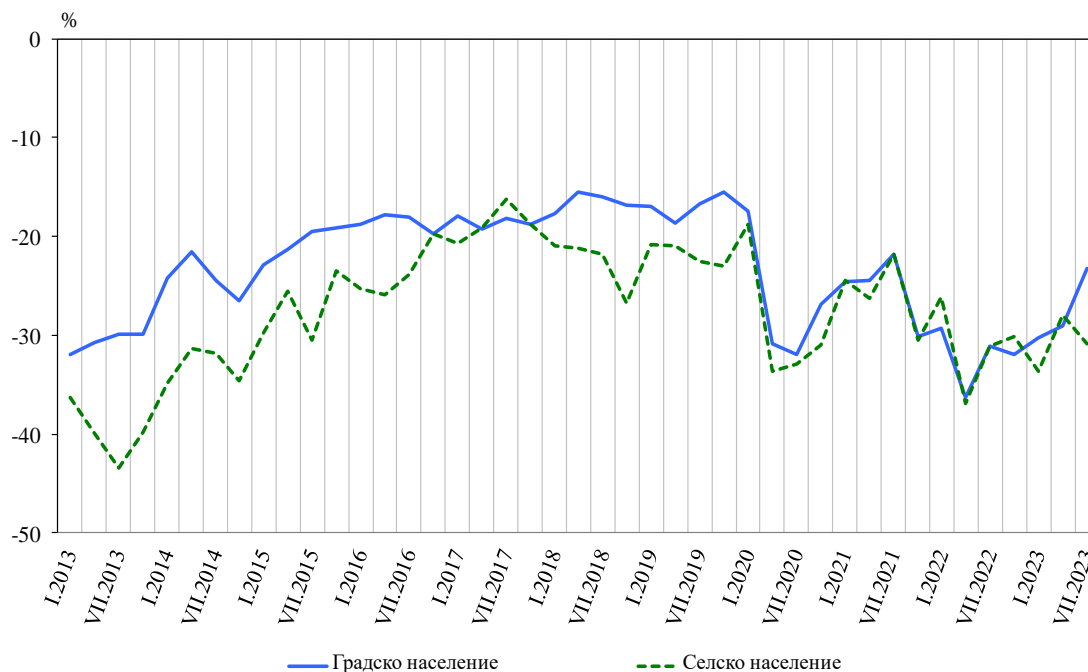
Обект на изследването са лицата на 18 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю „лице в лице“. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което от своя страна дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

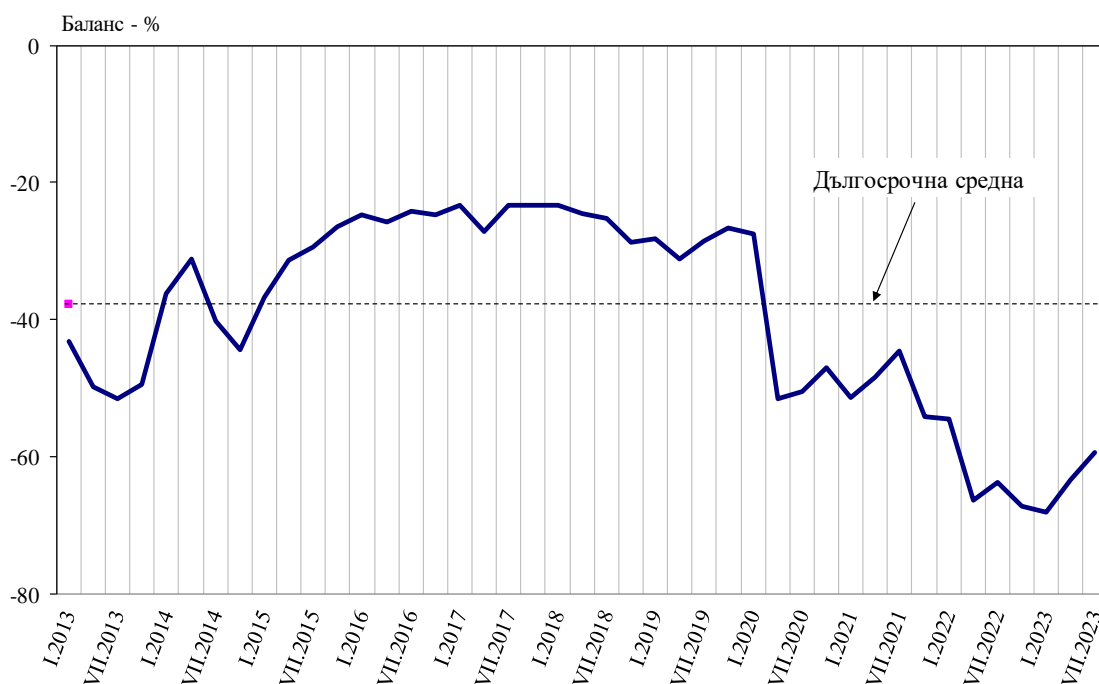
Съгласно Общата хармонизирана програма на ЕС за бизнес наблюденията и наблюдение на потребителите **показателят на доверие на потребителите** се изчислява като средна аритметична на балансите на оценките и очакванията за финансовото състояние на домакинствата, очакванията за общата икономическа ситуация в страната и намеренията за извършването на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба.

Приложение

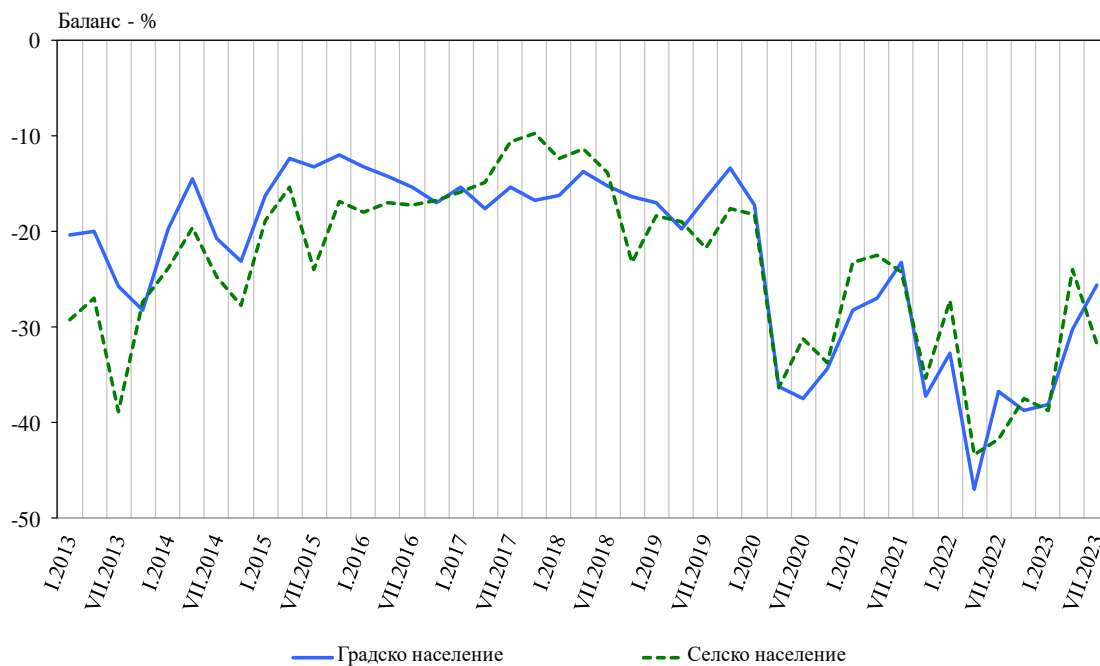
Фиг. 1. Показател на доверие на потребителите

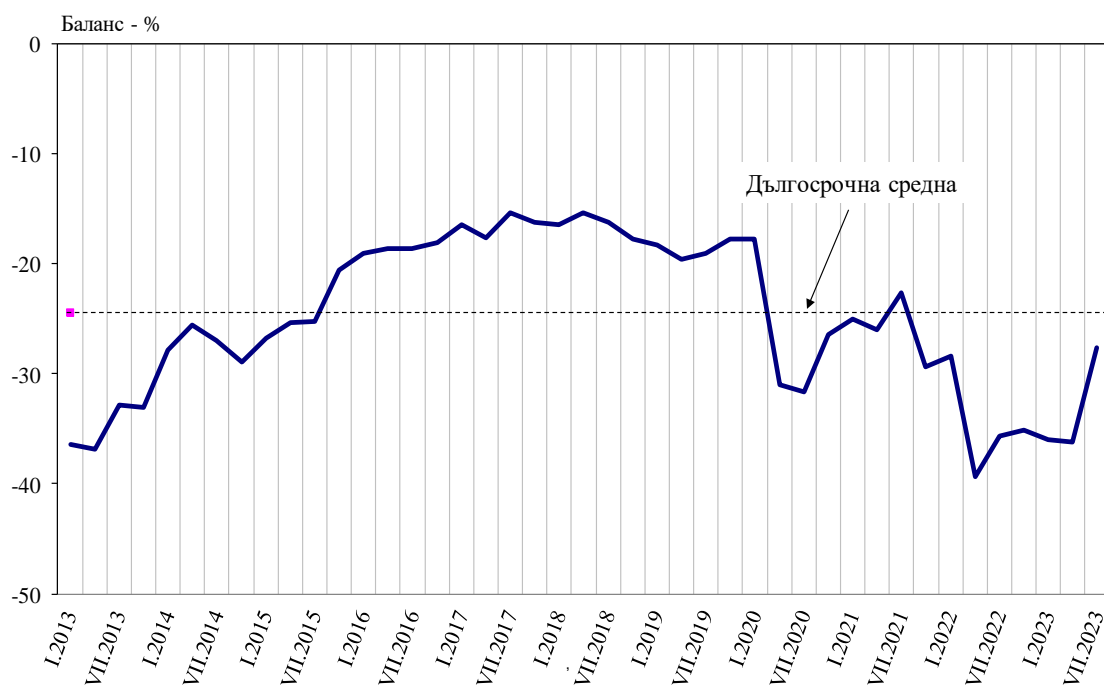
Фиг. 2. Оценка за общата икономическа ситуация в страната през последните 12 месеца

Фиг. 3. Очаквания за общата икономическа ситуация в страната през следващите 12 месеца

Фиг. 4. Оценка на финансовото състояние на домакинствата през последните 12 месеца

Фиг. 5. Очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

Фиг. 6. Инфлационни очаквания за следващите 12 месеца

Фиг. 7. Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца

